

נד :

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

מי לא מודה רבי עקיבא דלרין אימלוכי. הלך לענין מעילת שלח ודאי כיון דלרין אימלוכי ולא ממלך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמך דכל כמה דלא ממלך לא יתן להם כד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דככלל ישנה הוא

ד א ב מ"י פ"ט מ"ל
נדרים מ"י פ"ט מ"ל
רמב"ם ט"ו פ"ט מ"י ר"ז
פ"ט ח וברבי אלפס ח"ג
פ"ט ד' מ"ל :

הנהגות הב"ה

(א) גבי אוכליהן לאו כד
א"ש למאי הילכתא
אוכליהן נכשרי : (ב) אם
ברא אמר טען דליבין :
(ג) רש"י ד"ה א"ש
עופות נמי וכו' דכיון
דלא : (ד) ד"ה דנגיס וכו'
ולכתיב בדגים שרי :

תוספות

אסור ב"אס וברגלים
דכשר רבי פקידא
דכל מלי דמימלך היו
מיינה : מותר בראש. דכשר
השתא קת"ל רבי עקיבא
דמימלך לא היו מינה :
לענין וכו' (לא איש הוא)
דכשרי וכו' וכו' קריבים
שקח דס. דק"ש לו הילך
מותר בנגיס ומגיס :
עופות נמי אין הן
למיכל. ואח"כ אסור
בנפשות. שאני עופות
דאפשר ע"י שליטה. והא
דאמר שמעאל פתח לו
היינו ע"י ל"ל אבל דמי
כיון שנקט כן ל"ל קת"ל
להקויה : סוף אוכלא. סוף
החולין :

פירוש הרא"ש

מי לא מודה רבי עקיבא
אסור ב"אס וברגלים
יה מתי סמך על דבר
שאינו מתי כלל איש נתן
ומכל מקום לענין שליחותו
לא חשבו עשה שליחותו
שרי שיה שרי דין
השולח למתן עליו ואין לו
לפניהם ככל דעת התנאים :
כאן יראה דרש"י ק"ל
דכשר עקיבא. מה ש
התנא דפליגי על ר"ע
מתני' אבל נמשלה טלחה
מזו : אסור ב"א מ"י
כשר נקח ולא וכו' :
א"א בר איש הוא אלא
היינו : אוכליהן בבשר
לענין וכו'. מי שמגיס בכר
וקוטה אלו : בגין שהקו
דם הלא אבי"ד דגים
ומעשהו לא נדר אלא
מותר שריטו לאכלי ביום
נדרו : ע"י שליטה. דלא
פרח לוי אלא כשאוכלו
ל"ל : הוואו בסוף אבי"א.
כשפסק כלל החולין :

מי לא מודה רבי עקיבא דלרין אימלוכי. הלך לענין מעילת שלח ודאי כיון דלרין אימלוכי ולא ממלך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמך דכל כמה דלא ממלך לא יתן להם כד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דככלל ישנה הוא

מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי
איתמר שמעתא קמיה דרבא אמר להון
אישפיר אמר נחמני מאן תנא דפליגי עליה
דכרי עקיבא רבן שמעון בן גמליאל היא
דתניא "הנודר מן הבשר אסור בכל מיני
בשר ואסור בראש וברגלים ובקנה ובכבד
ובלב ובכפופות ומותר בבשר דגים וחגבים
רשב"ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל
מיני בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה
ובכבד ובלב ובכפופות ואין צריך לומר בשר
דגים וחגבים וכן היה רשב"ג אומר קרבים
לאו בשר ואוכליהן לאו בר איש (א)
אוכליהן כבשר לענין וכו' לאו בר איש
מ"ש בשר עוף לתנא קמא דאסור דעביד
שליחה דמימלך עליה בשר דגים נמי עביד
שליחה דאי לא משכחא בישרא מימלך
עליה דאמר אי לא משכחא בישרא אייתי
דגים וליתסרו אמר "אביי כגון שהקו דם
דלא אכיל דגים אי הכי אפילו עופות נמי
לא אכיל דאמר שמואל "דמסוכר ואכיל
בישרא דצפרא פרה לביה כצפרא ותניא
אין מקויון "לא על דגים ולא על עופות ולא
על בשר מליח "ותניא הקו דם לא יאכל
לא חלב ולא בגינה ולא ביצים ולא שחליים
ולא עופות ולא בשר מליח שאני עופות
דאפשר על ידי שליטה (ב) "אביי אמר בגון
דבייבין ליה עיניה דדגים קשין לעינים אי הכי
אכיל דגים דהא אמר שמואל "נ"ן סמ"ך עי"ן
גונא סמא לעינים ההוא סוף אוכלא :
מתני'

(א) (שבת ע"ד.) (ב) ומתעלה
כ"י איתא דר פסא. (ג) וכו'
הערך נקרא ככר ד'
דמסוכר וכו' ע"י טע. חלה
למטריה. (ד) וכו' מוספת
ע"י טע. ד"ה ע"י ל"ג.
(ה) ע"י טע. ע"י א"ש ר"פ
(ו) ומתעלה שם איתא ר"פ
וע"י נס שאר עינים.
(ז) (עירובין מ"ו.)

מוסף רש"י

מי לא מודה רבי
עקיבא דצריך אימלוכי.
היינו טעמא דכי נתן להן
כד מעל מפני שנתן
להן מנחתו. דמי לא ע"י
איתלכי ככרי"ב א"ש נתן
לכס כד לא א"ל וכו' דלא
איתלך משום הכי מעל
השלת. דכמי שנתן להן
מנחתו דמי. ולא משום
דאיתלך דמי מילי ניהו
אלא השתא מילתא ניהו
ומי"ד"ה. כ"י שפיר קאמר
בנחמני. היינו א"ש דצריך
היי אפילו כרי"ע דמי
לא ע"י לאיתלכי. (טו.)
מאן תנא דפליגי עליה
ד"ר עקיבא. דסבירא ליה
דכל מילי דמימלך עליה
שליחה מ"י מילי ניהו
(טו.) בכל מיני בשר.
כין כהנה וכו'. וקריבים
שלהם היו מין בשר לגבי
הכל. דהתם כתיב וכו' טפי
משום ורגלים וכו'. (יב.)
בגמיה. ומותר וכו'. (יג.)
איתא
דקסרי מ"י מילי ניהו
(טו.) קריבים לאו בשר.
שמעתא אחריני א"ש אין
יפין לאכל ככר. אע"ג
דלענין נדרים הוא ככר
(יב.) דאמר "אביי אוכליהן
לאו בר איש. ולמר
היולין וקוטה אסור נמי
שאר בשר. שאסו יתן לקוטה
בשר כתיב ומינת הבשר
וליקח לשרא קריבים כתיב.
לאו בר איש אלא כל
הלם. ומי"ד"ה. כ"י דעביד
שליחה דמימלך
עליה. ומין בשר הוא
ולכתיב אסור. ומי"ד"ה. כ"י.
מגיס כיון שהקו דם. משום
הכי אסור ככר עופות
(יב.) מותר בכשר דגים
משום דכיוס הקוה עסקין
דנדר. דכי נדר כלל בשר
שראי לו לאכל בו ביום
נדר. אבל שארין ראיין לו
בו ביום קוה ודאי לא נדר
כין דגים. (טו.) אי אבי
אפילו עופות נמי לא
אכיל. א"ל רבא איש למיכל
ביום הקוה ולא נדר מניס
דסוכר. שסקי
דם ככמהי אכל כ"י.
איתא דלא אכל הוא יומא
ולא נדר מיה. (טו.) ולא
על בשר מליח. שמשנה
תולה שני ימים ולילה אחת.
דשוי אינו משבי את הנפש
בגון דבייבין ליה
עיניה. להכי אסור ככר

מין מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי. הלך לענין מעילת שלח ודאי כיון דלרין אימלוכי ולא ממלך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמך דכל כמה דלא ממלך לא יתן להם כד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דככלל ישנה הוא

מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי
איתמר שמעתא קמיה דרבא אמר להון
אישפיר אמר נחמני מאן תנא דפליגי עליה
דכרי עקיבא רבן שמעון בן גמליאל היא
דתניא "הנודר מן הבשר אסור בכל מיני
בשר ואסור בראש וברגלים ובקנה ובכבד
ובלב ובכפופות ומותר בבשר דגים וחגבים
רשב"ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל
מיני בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה
ובכבד ובלב ובכפופות ואין צריך לומר בשר
דגים וחגבים וכן היה רשב"ג אומר קרבים
לאו בשר ואוכליהן לאו בר איש (א)
אוכליהן כבשר לענין וכו' לאו בר איש
מ"ש בשר עוף לתנא קמא דאסור דעביד
שליחה דמימלך עליה בשר דגים נמי עביד
שליחה דאי לא משכחא בישרא מימלך
עליה דאמר אי לא משכחא בישרא אייתי
דגים וליתסרו אמר "אביי כגון שהקו דם
דלא אכיל דגים אי הכי אפילו עופות נמי
לא אכיל דאמר שמואל "דמסוכר ואכיל
בישרא דצפרא פרה לביה כצפרא ותניא
אין מקויון "לא על דגים ולא על עופות ולא
על בשר מליח "ותניא הקו דם לא יאכל
לא חלב ולא בגינה ולא ביצים ולא שחליים
ולא עופות ולא בשר מליח שאני עופות
דאפשר על ידי שליטה (ב) "אביי אמר בגון
דבייבין ליה עיניה דדגים קשין לעינים אי הכי
אכיל דגים דהא אמר שמואל "נ"ן סמ"ך עי"ן
גונא סמא לעינים ההוא סוף אוכלא :
מתני'

וממלך עליה ואסור : כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר : דדגים
קשין לעינים. וכל מילי דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמלי למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור : נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאכ העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אוכלא :
מתני'

וממלך עליה ואסור : כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר : דדגים
קשין לעינים. וכל מילי דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמלי למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור : נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאכ העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אוכלא :
מתני'

וממלך עליה ואסור : כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר : דדגים
קשין לעינים. וכל מילי דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמלי למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור : נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאכ העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אוכלא :
מתני'

וממלך עליה ואסור : כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר : דדגים
קשין לעינים. וכל מילי דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמלי למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור : נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאכ העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אוכלא :
מתני'

וממלך עליה ואסור : כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר : דדגים
קשין לעינים. וכל מילי דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמלי למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור : נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאכ העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוא תחלת אוכלא :
מתני'